

ona: Nije Istra Talijanska i van s njima ali vi se ne spominjate više, što ste vi sve radili, a da nije nikakva prava imali kad biste bili dobili kod izbora.

Radište što hoćete, ali nećete dokad čete.

Nasla „mat do komuna“ je po nekad nekako prekoračila granice svoje pedagogije. Jednoga joj dana dodje jedna žena u školu moleći ju, da joj pusti kećer kudi jer joj drugo dijete kod kuće umira, a ova se na nju otrese veleći: Tanto tempo già more e ancora non è morto! Uvrijeđena mati u najnežnijem čuvstvu pripovijedala je drugim ženama, što joj je signorina rekla, a ovaj je to došlo do uši. Pozove k sebi ženu, ali ova niti ne podje k njoj. Valjda ju je peklo, što je one riječi rekla te da se to dalje ne širi odmah u „reporot“ na načelnika, da ovaj pozove k sebi dotičnu ženu i da joj zabrani naprovo širiti riječi, što joj ih je učiteljica rekla. Dašto da to načelnik učini, te ženi zabrani pod pretnjom globe, da to ne pripovijeda nikomu više. Ma i ta šjor hoće da bude svakome loncu za . . .

U Cresu niču društva poput gljiva! Nuša vlastela su napokon uvidila, da do danas ništa neučiniše za kopača, i radnika. Vanja dakle počeo misli i na njih, treba im snda otvoriti oči, kad to nije uspjelo Dr. Costantinu. Osnovao stoga društva „Società popolare“, gdje će imat pristupa svi slojevi bez razlike. Tu će se držati konferencije, zabave, igra i ostalo, da se Cresani malo „živi lupaju“. Uza sve to vlasteli zadržase svoj „Casino Patrizio“, te još nisu do toliko spalji, da postanu posve pučani. Da, da ki vas nebi poznal dobro bi vas prodao, ali vam ništa više ne koristi. Cresani znadu, da to društvo ima dvojaku svrhu i to: da fundamente pokopa društvo — „Democratica“, te da hrvatski puk odnarađi. Neka se čuvaju oni prvi, a drugi im se neće dati, jer znaju, da bi to za njih sramota bila.

Spomenut nam je na koncu, da je ovom društvu dao svoj blagoslov biskup Petris — i darovao do dvjesto knjiga.

Mjesto občinskoga liječnika raspisano je za mjestnu občinu Osor, (porezne občine Osor, Nerezine, sv. Jakov i Puntakriž). S tim mjestom skopćana je plaća od 2000 K. Liječnik će držati liekarnički ormar. Dva puta na mjesec morati će u Puntakriž, gdje će siromaha badava liečiti.

Molbe sa potrebitim prilogama (svjedocbe školske, o dobi, državljanstvu itd.) valja poslati upravi općine Osor do 28. junija o. g.

Voloski kotar:

Izlet u Zamet. (občina Kastav) Obrno-radničko podporno društvo „Sloga“ na Rieci priredjuje u nedjelju dne 9. o. mj. družbeni izlet u Zamet, što se daje ovim znanje koli članovom toga društva, toli članovom Pjevačko-tamburaškog društva „Sloga“ u Zametu, da se nadju svi na okupu u vrtu gostione Funderle, gdje će biti skupni sastanak.

Pazinski kotar:

Brest župa Vranja.

Ushođajam se gospodine uredniče poslati Vam ovo par redaka koje se nadam da ćete natisnuti u Našoj dnevnoj Slogi. Čitajući istu od 28. maja broj 9) nehotice su mi u oči pale riječi čit iz Bresta pod Učkom. Kako je u opće poznato, stanovnici po krašnih gora jesu uvijek više ali manje vjerni čuvari svoje narodnosti nego stanovnici u ostalima mjestima, te neima novca s kojim bi se dali podkupiti u vrijeme izbora, što su osobito pokazali na 14. maja kada su odavali glasove za svoje zastupnike dr. Laginju i Mandića. Tako je bilo nekod i u našem selu Brest pod Učkom. Svi smo bili kod svakoga izbora stožni kao djeca jedne majke. — Ako je smutljivac

koji prije izbora napastovao koga da ide glasovali za protivničku stranku pa je saznao da je je iz Bresta nije ga više uznemirivao. Nu prošla su ona zlatna vremena, da bi stanovnici Bresta današnji dan onako otvoreno kazali kako je kazao nekod na dan izbora neki Breški izbornik jednomu karmelu iz Boljuna, da kada bude ris uspromjenio pege a crnac svoju kožu onda će on svoju narodnu čut. Sa zalosću bi morao su Jeremijem prorokom uzdahnuti: Kako je potomnilo zlato itd. Iako je izginula ona oduševljenost za narodnu stvar iz srca većine stanovnika sela Brest pod Učkom. — To su, pokazali na dan izbora za carevinske vjeđe na 14. maja, Od 50 izbornika glasovalo je samo 8 za dra Laginju, svi ostali glasovali su za italijanskoga kandidata Mfraka iz Pazina, ali pa jesu ostali kod kuće. Kada su se ove izgubljene ocvce vraćale od izbora svojim kućama urlikali su kao gladni vuci iz svnaga grla „viva“.

Nu odkuda najedanput toliki preokret u čistom zabitom selu gdje nitko nezna italijanski ni kruha pitati osim nekijih, koji hode simo tamo po svietu? Evo kako je kazao dopisnik iz Lupoglavščine u „Našoj Slogi“ da između tolikih dobrih ovaca da se mora naći i koja šugava i ova šugava druge dobre smučuje. Tako se je i našla na Brestu takova šugava ovcu kojoj nije koljevka bila u selu Brest. Od kada je taj smutljivac amo došao hode k njemu nekjoji u školu kao mudracu — ta on im je učitelj, svećenik advokat jednom rječju sve te nekjoji ga više slušaju nego svoga župnika i učitelja. Što pak je najzlostnije je to: kako je poznato, mnogi su koji su na 20 jenara bili požarom uništeni te su simo tamo moljakkali mlodare koje su nastojanjem svoga duhovnoga pastira sbilja dobili u u ljepom iznosu. Takodjer vlada pružila tri tisuće a Njegovo veličanstvo je dalo isto toliko. Nu svi ovi koji su dobili potpore dali su svoj glas na 14. maja za italijanskoga kandidata osim jednoga. Sada tek, kada su uvidili, da su grozno pogoreli i na narodnom polju, kažu da im je žno što su se dali nagovoriti od čovjeka, koji nije niti njihove krvi ni roda i da u buduće neće više slušati glas svoga krivoga protivnika — jer sami znadu ako se neopamete, — da u buduće ne samo da će biti osramoćeni već ostavljeni i prezirani od poštenih ljudi kada goder budu hodili. Bože daj, da nebi bio njihov glas „glas vapijućega u pustinji“, nego što su dosada sakrivila da kod nastojećih općinskih izbora javno poprave, te samo na taj način bude došao opet u selo Brest onaj prijašnji mir i sloga, koja je do sada vladala među njima, i da budu u buduće išli za svojim duhovnim vodjom, koji njima sbilja hoće duševno i tjelesno dobro, i da nebudu slušali već glas „nojemnika“.

Hteli su izazvatli. U Pazinu sastali se u nedjelju talijanski kolearici, sa glasovitom „famfarom“ i zastavama, iz Trele, Rieke, Voloskog, Pula itd. da prikažu obične talijanske hralekinade. Htjeli su prirediti po gradu bakljadu, razvjetu i obhod rečenom „famfarom“ nu mjestne oblasti, smajući, da je Talijanom jedino do toga stalo, da mirno građanstvo izazivu, zabranise im jedan dio programa radi mira i reda, koga su kanili poremetiti.

Porečki kotar:

Šest sjajnih izbornih sastanaka u porečko-motovanskom izbornom kotaru.

(Kontac)

Četvrti izborni sastanak bijaše na Duhovni ponedjeljak u Čepit-u. Malo mjestance, nekoliko kućica. Ipak prostrana dvorana vrvila je od izbornika domaćih i iz bližih mjesta. Bilo ih je preko 150. I ovdje su govorili zastupnik Matko Mandić, koji je na popularan način pripovijedao o izbornoj reformi, o „tajnosti“ glasa i o programu kandidata Dra. Laginje. Narod

je velikim odobravanjem pratio njegovu izjavu i ona Dra. Josipa Mandića, koji je osobito upozorivao na makinacije optraj ske gospode i kazivao narodu, kako mu se je držati naproti tome.

Poslije podne uputio se je Matko Mandić u Sv. Bartol pod Motovunom i tu govorio oduševljeno mnogobrojnom narodu (preko 200 izbornika), koji je vidljivim zadovoljstvom slijedio njegovim izjavdjenjima te na koncu pratio govornika burnim „Živio“ klicid do voja. Taj impetozantni izraz narodne probudjenosti nije po svoj prilici bio po volji „nekojim socijalistima“ koji su pusili iz sebo po koju Eviva Bartoli! Naši su zaslužniti preziron gledali na te moderne socijaliste.

Kruna svih sastanaka bio je pako sastanak u Gradinju. Tko je bio na tom sastanku, ne će tako brzo zaboraviti na veliki utisak, što ga je na svakoga morao ostaviti. Osobito polazak iz Livada u Gradinje bio je u svakom pogledu veličanstven. Već oko podne skupljao se je narod sa svih strana, te naraste do ure polazka (2 sata poslije p.) do preko 600 ljudi. Na čelu dična glazba iz Buzela, korčala je ta narodna masa, davajući cijelom putem narodnim pjesmama i živio klici na Laginju, Mandića i Spincića oduška svojim narodnim osjetajima. Upravo ganutljiv je bio pako dolazak u Gradinje gdje je na velikom prostoru čekajući domaći narod neopisivim slavjem pozdravljao svoju braću. Malo iza dolazka započme sastanak na otvorenom. Predsjednik shoda dični naš rodoljub i agitator S. pozdravi skupštinare te razloživ svrhu sastanka predlaže predsjednikom sastanka buzetskog notara g. Justića, koji iskreno pozdravljen zahvali narodu na izkazanoj mu časti te nakon kratka ali jezgrovita nagovora podijeli riječ zastupniku Matku Mandiću, koji je bio haš u onom času nadošao iz Sv. Bartola. Matko Mandić, burnim „Živio“ klicid pozdravljen, progovori i tu duž govor, u kojemu očrta našu momentalnu političku situaciju, te presav na razvijanje programa svojega pobratima Dra. M. Laginje istače neizmjerne zasluge istoga na narodnom i gospodarskom polju. Kad je govornik pozivao prisutne, neka svi glasuju za Dra. Laginju nije bilo radosti i veselju ni kraja ni konca. Dr. Josip Mandić nadodao je još nekoliko riječi k predmetu i kakav dobitvor istarskoga patnika je Dr. Laginja. Spomenuo, da je došao momental da otresemo od sebe jaram tuđinstva i da pokažemo, da smo narodni i da si svoju narodnost ne davamo oduzeti pa bilo za zivu glavu, narod je odgovorio urenbesnim „Živio Laginja“. Još su govorili nekji odlični govornici, našlo g. notar Justić, resumirata tok skupštine te zaključiv taj krasni shod, apelom na skupštinare, da si osvijetle lice na 28. p. mj.

Iza svakog govora buzetska glazba je intonirala po koju narodnu ali umjetničku pjesmu na radost sakupljenom narodu i učiteljima, koji je vidljivim zadovoljstvom pratio plod svojega rada. Živila ta dična glazba, koja se nije bojala ni truda ni troška, te je dohrtila na sastanak, da izvrši svoju plemenitu zadaću nurednoga probudjivanja, narodne prosvjete. Rekli smo na početku ovoga kratkoga izvješća kako god su izaslanici pol. društva došli, svagdje isti entuzijazam, iste želje iste nade. Divna li naroda! Onom prilikom moralo se je pomisliti, kako bi taj narod sve došao, da ima svojega narodnoga pravnika — tamo u Motovunu ili u Poreču, koji bi ga savjetovao i bodrio na dalnji rad. Mnogi su tu želju izravno izraživali. Tjese se narode! Domala dobijes u onim krajevima svojega čovjeka. Spomenuli smo humor, kojim narod u Brešćini dava oduška razsulu kamore. Taj humor izbija iz pjesmice, koja glasi;

1. Ah nesretna Ti kamora. Ka si pošla im malora.
 2. Ah hladena ona skule. Po kojoj kamora pala.
 3. Dugo doba si carala, Sad sramotno si propala.
 4. Of Slavjani (Istrani) naše gorje, Došli ste nam na obzorje.
- Svaka se klica pjeva dvaputa.

Time zaključamo svoje izvješće. Ne možemo, a da ne izrecemo naše priznanje, pohvalu cijelomu narodu onoga izbor. oga kotara i svim rodoljubima, koji su se zauzimali za izborni uspjeh: u prvoy vrsti veleć gospodinu Simetu Červar, župniku u Zrenju, gosp. Tončiću, g. Markeliću i Ivanu pok Antunu, g. Grđini Antunu pok. Ivana, narodnim prvacima uz ostale naše Zrenjske prvake. Bog ih pozivio i s njima naš uzorni narod!

Frapiua i Jurina.

Jur. Ma da se j' na vratju navadil hrvatski Fr. Ki to?

Jur. A ki lego albukat z Voloskega Koštantini. Par dan pried izbor došli su proglasi za izbornike Kastva, Voloskega, Opatije, Lepirina, Lovrana, i Mošćenice na jedan način, a proglasi za birače otoka Krka, Cresu i Velog Lusina na drugi način, a oboji lepo na našem hrvatskem jeziku.

Fr. Na Kastavščine je dobil malo trabli ki bi mu bili verovali.

Jur. Juko se j' prevaril i tamo na otokah. I na Mošćenici ma dobro su progledali. Ma na Lepirinaščine i Lovransčini jih je još prilicno ki neće da imajuć oči vide.

Fr. Bog njima se smiluj. Nego i to bi moglo neć dobroga za sobom povući. Sada će Dutor Koštantini i na suđe hrvatski govoriti i hrvatske spise pisat.

Jur. Cemo videti, ma ja se sve bojim, da on zna hrvatski samo pred balotacioni i va svojoj kancelarije, kad bači od naših ljudi poteža. Na suđe najbrža neće mu ni napred dišet naš jezik.

Razne primorske viesti.

Ispiti osposobljenja položili su prošloga mjesega za hrvatske pučke škole u Kopru g. Egidij Cah iz Sinja, g. Josid Jurdana iz Lanišći, g. Ivan Lesica iz Rukavca, g. Josip Strolčić iz Sluma (uz to talijanski kao predmet) i žena Milka Volarić iz Tinjana.

U Gorici položili isti izpit: g. Srećko Jurdana iz Pomeru i za škole u talijanskim naukovnim jezikom, g. Matko Zlatić iz Roča položio je izpit za talijanski i njemački jezik kao predmet, i g. Andrija Jakac iz Huma talijanski jezik kao predmet.

U Ljubljani: g. Fran Barbalčić iz Berma izpit osposobljenja za škole sa njemačkim naukovnim jezikom.

Vjorančanje. U subotu dne 4. maja vjenčao se je u Rabu g. Dragutin Pribilic k. kot. školski nadzornik sa gospodjom Zorkom Nimira, učiteljicom u Puntu — Bilo sretno!

Sazov carevinskoga vjeđa. Brzojav nam je donio vijest iz Beča da je sazvano carevinsko vjeđe na prvu sjednicu dne 17. junija o. g.

U prvoy sjednici obaviti će se obične formalnosti, a svečano otvorenje carevinskoga vjeđa sa prisutnim govorom elidit će dan zatim t. j. dne 18. junija.

Razprava će valjda započeti dne 20. junija i to će biti spočetka lagano dok se vjeđe konstituiru izabire odbore i rieši najvažnije vladine predloge.

Listnica uredništva i uprave.

Mate Persurić — Bačve (Vranjan) primili smo u redu kruna 5.

Ivan Koeljanić Soldatlić — Kaštelar: slijemo Vam redovito.

Mate Drašković pok. Andrejo — S. Martin (Buzet): primili smo kruna 10.—

I. M. Oršić — Vrbnik: popitali smo se, sva je u redu. —

Ivan Kompare i K. Šišković: doći će u dojdud broj.

Slijedeći broj „Naše Sloga“ izći će u četvrtak dne 18. o. mj.